

10. SINIF

COĞRAFYA

SORU
BANKASI

Kullanım Kılavuzu için
Karekodu Okut

LİSE DESTEK ÖĞRENCİ UYGULAMASIYLA
TÜRKİYE GENELİ NET
SIRALAMANI GÖR

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(PARDUS İLE UYUMLUDUR.)
- VIDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ
UYGULAMASI

Karekodu Okut
Uygulamayı
İndir.

Her testin başında bulunan
karekodları okutarak video
çözümlere ulaşabilirsiniz.

DijitalSet
DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

- **Sanal Sınıf Entegrasyonu**
ZOOM ile kurumların ders
işlemlerini sağlar.
Ders tekrarlarını izleme imkânı verir.
- **Soru Havuzu**
- **Mobil Öğretmen ve
Öğrenci Uygulamaları**
Ödevlendirme sistemi
İçeriklere erişim
Raporlama
- **İdari Hizmetler**
Sanal sınıf
SMS ile duyuru
Gelişim raporları
- **Erişilebilirlik**
Tarayıcı aracılığıyla erişim

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi

Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim

YAYIN DENİZİ EĞİTİM

www.yayindenizi.com.tr

yayindenizi@isler.com.tr

0549 839 68 49

18-0822-01 - 7500B
ISBN: 978-605-197-440-8

ÖN SÖZ

Eğitimin çeşitlendiği ve bir yarışa dönüştürüldüğü günümüzde bu yarışın içinde, dahası ön saflarında olmak, doğru kaynaklara sahip olmayı gerektiriyor. Kitabın yayına hazırlık sürecinde; MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 2018 yılı son değişikliklerine göre belirtilen kazanımlar esas alınmıştır. Kitabımız ünitelerin en alt konularına varıncaya kadar hücreleme anlayışına sıkı sıkıya bağlıdır. Kitapta mutlaka her bir kazanıma yönelik soru yer almıştır. Bunun dışında öğretmen ve öğrencilere yardımcı olması amacıyla her ünite için:

- Kavram haritaları
- Kavramlar
- Etkinlikler
- Yazılıya yönelik açık uçlu sorular
- Doğru yanlış soruları
- Eşleştirme soruları
- Her ünite sonrası Ünite Tekrar Testi
- I. ve II. Dönem konularını kapsayan dönem tarama testleri hazırlanmıştır.

Kitabımız sadece bir soru bankası niteliğinde değildir. Aynı zamanda kavram haritaları ve kavramlar ile konu özetlemesi de yapılmış, ünite tekrar testleri ile üniteyi tekrar etme fırsatı sağlanmıştır. Kitaptaki tüm soruların video çözümü yapılmıştır. Öğrencilerimiz bu anlamda kitabımızdan hem okul başarılarını yükseltmek hem de YKS'ye en güzel ve verimli biçimde hazırlanmak için yararlanabilirler. En büyük mutluluğumuz eserimizin sizlere yararlı olduğunu görmek olacaktır. Kitapla ilgili öneri, istek ve düşünceleriniz bizim için çok önemlidir.

Kitapla ilgili öneri, istek ve düşüncelerinizi aşağıdaki mail adreslerine iletebilirsiniz.

İsmail ÜNALDI unaldiismail@gmail.com
Erol ESİN erolesin17@hotmail.com
Onur ÇANTAŞ onurcantas26@gmail.com

Kitabımızı Tanıyalım

Lise Destek

www.lisedestek.com adresine girerek yayınevine ait kitaplara, video soru çözümlerine, mobil uygulamalara ve lise destek öğrenci uygulamasına ulaşabilirsiniz.

Video Çözüm

Testlerdeki video çözümlere ulaşmamızı sağlayan uygulamadır.

10. SINIF

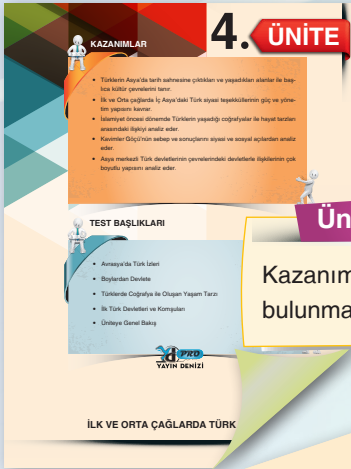
Optik Okuma

Deneme sınavlarının arkasında bulunan optiğin okutulmasını sağlayan uygulamadır.

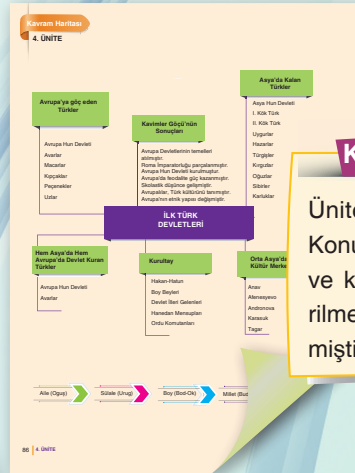
Dijital Set

Sanal sınıf entegrasyonu, soru havuzu, mobil öğretmen ve öğrenci uygulamaları, idari hizmetler ve tarayıcı aracılığıyla erişimi içinde barındıran sitedir.

Ünite Kapağı

Kazanımlar ve Test Başlıkları bulunmaktadır.

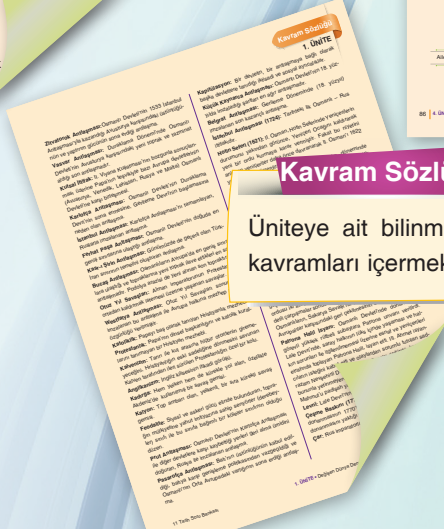

Kavram Haritası

Ünitenin özeti niteliğindedir. Konunun daha iyi anlaşılması ve kavram kargaşasının giderilmesi için tablo hâlinde verilmiştir.

Kavram Sözlüğü

Üniteye ait bilinmesi gereken kavramları içermektedir.

SAYFA SAYISI
192

SORU SAYISI
651

ETKİNLİK SAYISI
52

TEST SAYISI
59

DENEME SAYISI
4

TEST 1

Testler

Konu testleri hücreleme yöntemine göre en alt başlıklara indirgenerek hazırlanmıştır. Cevap anahtarları testlerin altında yer almaktadır. Tamamı video çözümlüdür. Öğretmeyi amaçlamıştır. Her tip soru modelini görmeni sağlayacaktır.

TEST 1

Üniteye Genel Bakış

Genel tekrar niteliğindedir. Birkaç kazanımı birleştiren sorulardan oluşmaktadır. Algı, yorum ve mantık gerektiren soru tiplerinden oluşmuştur.

1. ÜNİTE

Beceri Temelli Sorular

Zihinsel beceri gerektiren, akıl yürütmeyi sağlayan, yorumlama yeteneğini geliştiren, düşünce becerisi kazandıran soruları içermektedir.

Kavramları Kullanalım

Etkinliklerin yer aldığı bu alanda üniteye ait kavramların doğru algılanması ve kullanılması amaçlanmıştır. Etkinliklerin cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

Yazılıya Girme Zamanı

1. ÜNİTE

Bu bölümde yazılıda çıkma ihtimali olan soru örnekleri yer almaktadır. Cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

DÖNEM DENEME SINAVI

Eylül-Kasım arası müfredatı kapsamaktadır. Deneme sınavının sonundaki optiği okutarak Türkiye ve İl Genelindeki sıralamanızı kıyaslayabilirsiniz.

11. ARA DÖNEM DENEME SINAVI

Eylül-Kasım arası müfredatı kapsamaktadır. Deneme sınavının sonundaki optiği okutarak Türkiye ve İl Genelindeki sıralamanızı kıyaslayabilirsiniz.

4 adet deneme sınavı (I. Ara Dönem, Yarıyıl, II. Ara Dönem, Yıl Sonu) yer almaktadır. Sarmal bir yapıya sahiptir. Optik okuma özelliği ile Türkiye geneli netlerinizi kıyaslayabilirsiniz.

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE?

ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

Hangi ders, hangi gün?

NE ZAMAN?

Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?

Soru çözümü ve ödevler ne zaman?

NASIL?

Deneme sınavları ne zaman?

Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?

Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?

Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- ✓ Gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- ✓ Hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- ✓ Soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- ✓ Konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- ✓ Sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- ✓ Kendine güveniyorsan

İşler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekille veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulan notlar; onlara geri dönmek, onları okumak, gözden geçirmek, oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;

öğrenme isteğini harekete geçirir,
odaklanmayı sağlar,
çabuk yorulmayı engeller.

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirerek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

- Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme, • soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma
- ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden öngörüle-meyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

- ✓ Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- ✓ Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- ✓ Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini birbiri arkasına yerleştirmelisiniz.
- ✓ Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü artıracaktır.
- ✓ Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- ✓ Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- ✓ Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- ✓ Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- ✓ Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- ✓ Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- ✓ Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi

+

Deneyim

+

Duygu ve Davranış

=

ÖĞRENME

Öğrenmeyi Kolaylaştıralım

BÖYLE MİSİN?

- Düzenli ortam
- Resimli dergi ve kitaplar
- Masa başında, bireysel çalışma
- Şema, grafik, harita kullanma
- Renkli kalem kullanma
- Gözlemleyerek kavrama
- Çizimleri takip etme
- Duyduğunu hatırlama

GÖRSEL

- Yazarken renkleri kullan.
- Okurken önemli yerlerin altını çiz.
- Ders dinlerken küçük kartlara not al.
- Karmaşık konuları çizime dönüştür.
- Konuyu planla ve organize et.
- Resimlerle çalış, konuları kolay kavra.
- Soru çözerken verilenleri şemala.

- Özenli, hoş, rahat konuşabilme
- Dinleyerek ve konuşarak öğrenme
- Müzik ve ses kayıtlarını dinlemeyi sevme
- Ritmik, orta hızda, tane tane konuşma
- Grup çalışmalarından zevk alma.
- Sözel ifadeleri takip etme

İŞİTSEL

- Çalışma arkadaşı bul veya grupla çalış.
- Yüksek sesle tekrar et.
- Yeni öğrendiğin bilgileri ritmik tarzda tekrarla.
(Komik, saçma ve çığgınca olması öğrenmeyi kolaylaştırır.)
- Öğrendiklerini kendine anlat
- Öğrendiklerini kendi kelimelerle ifade et.

- Az ve öz konuşma
- Sürekli hareket etme isteği
- Öğeleri kullanmayı ve deney yapmayı sevme
- Yaşadığını, gördüğünü ve dokunduğunu hatırlama
- Rahat ve sakin konuşma
- Rahatına düşkün olma.

DOKUNSAK

- Ön sıralara otur, kısa notlar al.
- Konu tekrarlarında hareket hâlinde ol.
- Yüksek sesle oku.
- Çalışırken şema, tablo, harita yap.
- Kendi istediğin yerde ve formda çalış.
- Dersi hareketli birinden dinle.

SOL BEYİN

Vücudun sağ tarafındaki organlarını yönetir.

Analistik düşünme becerisine sahiptir.

Akademik ve bilimsel konularda başarılıdır.

Matematiksel verilerle ilgilenir.

Dili iyi kullanır.

Kelime, sayı ve sembollerle ilgilenir.

Mantıksaldır.

Sebep-sonuç ilişkisini iyi kurar, sonuçlarla ilgilenir.

SAĞ BEYİN

Vücudun sol tarafındaki organları yönetir.

Görsel ve işitsel konularla ilgilenir.

Görme ve duyma yoluyla öğrenir.

Gerçek üstü hayaller kurar.

Mecaz anlamlarla ilgilenir.

Üretkendir.

Sanatsal faaliyetlere çok yatkındır.

Yapamam sendromu
Eleştirme
Yeniliğe karşı olma
Analiz etme
Algılama ve üretme
Sıralı işlem yapma
Alışkanlıklarla değerlendirme

Ses tonu ve duygular
Matematiğin merkezi
Gerçek sorun çözücü
Yenilikçi
Bütünsel kavrama
Değer yargısı eksik

BEYNİNİZİ YERİNDEN ÇIKARIN VE ONA SALDIRIN KENDİNİ KORUYACAKTIR.

Mark Twain

ÖN SÖZ REHBERLİK

1. ÜNİTE

DOĞAL SİSTEMLER

(Dünya'nın Yapısı ve Oluşum Süreci)

Kavram Haritası.....	10
Kavram Sözlüğü.....	12
Dünya'nın İç Yapısı.....	13
Levha Tektoniği.....	15
Jeolojik Zamanlar.....	17
İç Kuvvetler.....	19
Kayaçlar.....	23
Türkiye'de İç Kuvvetler.....	27
Dış Kuvvetler.....	29
Türkiye'de Dış Kuvvetler.....	43
Türkiye'de Başlıca Yüzey Şekilleri.....	45
Üniteye Genel Bakış.....	49
Beceri Temelli Sorular.....	51
Kavramları Kullanalım.....	53
Yazılıya Girme Zamanı.....	59
I. Ara Dönem Deneme Sınavı.....	61

2. ÜNİTE

DOĞAL SİSTEMLER

(Su-Toprak-Bitki)

Kavram Haritası.....	66
Kavram Sözlüğü.....	68
Dünya'da Su Kaynakları.....	69
Türkiye'de Su Kaynakları.....	73
Dünya'da Topraklar.....	77
Türkiye'de Toprakların Dağılışı ve Genel Özellikleri.....	81
Türkiye'de Toprakların Kullanımı.....	83
Dünya'da Bitkiler.....	85
Türkiye'de Bitkiler.....	89
Üniteye Genel Bakış.....	93
Beceri Temelli Sorular.....	95
Kavramları Kullanalım.....	97
Yazılıya Girme Zamanı.....	101
Yarıyıl Deneme Sınavı.....	103

3. ÜNİTE

BEŞERİ SİSTEMLER

Kavram Haritası.....	108
Kavram Sözlüğü.....	110
Nüfusun Özellikleri.....	111
Dünya Nüfusunun Dağılışı ve Tarihsel Süreçteki Değişimi.....	113
Nüfus Piramitleri.....	115
Türkiye'de Nüfusun Değişimi.....	117
Türkiye'de Nüfusun Dağılışı.....	119
Göçler ve Göçlerin Nedenleri.....	123
Türkiye'de Göçlerin Nedenleri ve Sonuçları.....	125
Türkiye'de Göçlerin Mekânsal Etkileri.....	127
Ekonomik Faaliyetlerin Temel Özellikleri.....	129
Üniteye Genel Bakış.....	131
Beceri Temelli Sorular.....	133
Kavramları Kullanalım.....	135
Yazılıya Girme Zamanı.....	141
II. Ara Dönem Deneme Sınavı.....	143

4. ÜNİTE

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER

Kavram Haritası–Kavram Sözlüğü.....	148
Uluslararası Ulaşım Hatlarının Genel Özellikleri ve Etkileri.....	149
Üniteye Genel Bakış.....	151
Beceri Temelli Sorular.....	153
Kavramları Kullanalım.....	155
Yazılıya Girme Zamanı.....	159

5. ÜNİTE

ÇEVRE VE TOPLUM

Kavram Haritası–Kavram Sözlüğü.....	162
Afetlerin Genel Özellikleri.....	163
Afetlerin Dağılışı ve Afetlerden Korunma Yolları.....	165
Türkiye'de Afetler.....	167
Üniteye Genel Bakış.....	169
Beceri Temelli Sorular.....	171
Kavramları Kullanalım.....	173
Yazılıya Girme Zamanı.....	177
Yıl Sonu Deneme Sınavı.....	179

1. ÜNİTE

KAZANIMLAR

1. Dünya'nın tektonik oluşumunu açıklar.
2. Jeolojik zamanların özelliklerini tektonik olaylarla ilişkilendirerek açıklar.
3. İç kuvvetleri yer şekillerinin oluşum sürecine etkileri açısından açıklar.
4. Kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreçlerini ilişkilendirir.
5. Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine iç kuvvetlerin etkisini açıklar.
6. Dış kuvvetleri yer şekillerinin oluşum sürecine etkileri açısından açıklar.
7. Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine dış kuvvetlerin etkisini açıklar.
8. Türkiye'deki ana yer şekillerini temel özellikleri ve dağılışları açısından açıklar.

TEST BAŞLIKLARI

- Dünya'nın İç Yapısı
- Levha Tektoniği
- Jeolojik Zamanlar
- İç Kuvvetler
- Kayaçlar
- Türkiye'de İç Kuvvetler
- Dış Kuvvetler
- Türkiye'de Dış Kuvvetler
- Türkiye'de Başlıca Yüzey Şekilleri
- Üniteye Genel Bakış
- Beceri Temelli Sorular
- Kavramları Kullanım
- Yazılıya Girme Zamanı
- I. Ara Dönem Deneme Sınavı

DOĞAL SİSTEMLER (DÜNYA'NIN YAPISI VE OLUŞUM SÜRECİ)

1. ÜNİTE

Antiklinal: Yer kabuğunu meydana getiren tabakaların yukarıya doğru kıvrılıp yükselmesiyle oluşan dış bükey kabartı.

Barkan: Hilal şeklindeki kumul.

Batolit: Magmanın yerin derinliklerinde soğumasıyla oluşan kubbe biçimindeki şekiller.

Dayk: Magmanın tabakaları keserek damar şeklinde katılaşmasıyla oluşan şekiller.

Debi (Akım): Bir akarsuyun herhangi bir kesitinden belli bir zaman sürecinde geçen su miktarı.

Denge profili: Akarsuların derine aşındırması sonucu yatak eğiminin azalması.

Durumlin: Buzulların taşıdığı morenlerin birikmesiyle oluşan kaşık sırtı şeklindeki tepeler.

Epirojenez: Kıta oluşumunu ifade eder. Yer kabuğunun geniş kısımlarının alçalıp yükselmesi.

Falez (Yalıyar): Dalga aşındırması sonucu meydana gelmiş diklik.

Fay: Yer kabuğundaki kırık hatları.

Fosil: Kayaçlar içinde bulunan canlı kalıntısı.

Gelgit (Medcezir): Ay ve Güneş'in dünya üzerindeki çekim kuvvetleri nedeniyle deniz veya okyanus yüzeylerindeki yükselme ve alçalma hareketi.

Geosfer: Dünya'yı oluşturan iç içe kürelere verilen ad.

Graben: Faylara bağlı olarak alçalmış yer kabuğu bloğu.

Haliç: Gelgit olayları sonucu akarsuyun ağız kısmının huni şeklinde aşınması.

Horst: Faylara bağlı olarak yükselmiş yer kabuğu bloğu.

İzostatik denge: Farklı yoğunluk ve kalınlıktaki yer kabuğu parçalarının mantoya gömülerek dengede durması.

Jeoantiklinal: İzostatik dengenin bozulmasıyla yükselerek oluşan kara parçaları.

Jeosenklinal: İzostatik dengenin bozulmasıyla alçalarak oluşan okyanus ve deniz çukurlukları.

Kaldera: Patlamalar ya da çöküntülerle genişlemiş krater.

Karstik arazi: Kalker (Kireçtaşı), jips (alçıtaşı), kaya tuzu gibi su ile temas edince kolayca çözünebilen kayaçlardan oluşan arazi.

Kırgıbayır (Badlands): Sel sularının aşındırmasıyla keskin sırtlarla birbirinden ayrılan yarıntılar ve vadilerden oluşan arazi.

Kıta sahanlığı (Kıta şelfi): Deniz kıyısından 200 metre derinliğe kadar olan saha.

Krater: Volkan konilerinin üst kısımlarında patlamalar sonucu meydana gelen çukur.

Konveksiyon akıntısı: Sıcaklık artışına bağlı olarak su kütleleri, atmosfer ve magmada meydana gelen akıntılar.

Lakolit: Magmanın bir damar aracılığıyla tabakalar arasına sokulması sonucu oluşan mantara benzer şekiller.

Levha: Yer kabuğunu oluşturan büyük kara parçaları.

Maar: Magmadan yeryüzüne gelen gazların patlaması sonucu oluşan çukur.

Metamorfizma: Kayaçların sıcaklık, basınç ve kimyasal tepkimeler sonucu mineral ve yapı gibi özelliklerinin değişmesi

Pangea: Prekambriyen zaman'ındaki büyük kara kütlesi.

Peneplen (Yontukdüz): Akarsuların araziye aşındırmasıyla oluşan deniz seviyesine yakın hafif dalgalı düzlük.

Regresyon (Deniz gerilemesi): Deniz sularının epirojenez sonucu çekilmesi.

Sander: Buzulların aşındırmasıyla oluşan morenlerin dağ eteklerinde birikmesi sonucu meydana gelen düz araziler.

Senklinal: Yer kabuğunu meydana getiren tabakaların aşağı doğru kıvrılıp alçılmasıyla oluşan iç bükey çanak.

Sill: Magmanın tortul tabakaların arasına paralel olarak yerleşip katılaşmasıyla oluşan şekiller.

Sirk (Buzul yalağı): Buzul aşındırması sonucu oluşan çukur.

Tafoni: Yüzey sularının etkisiyle zayıflayan kaya yüzeylerinin rüzgârın etkisiyle aşınması sonucu oluşan oyuklar.

Tethys (Tetis) Denizi: II ve III. jeolojik zamanlarda Atlantik Okyanusu ile Pasifik Okyanusu arasında Anadolu'nun da içinde yer aldığı arazide uzanan deniz.

Transgresyon (Deniz ilerlemesi): Deniz sularının epirojenez sonucu yükselmesi.

Vadi: Akarsular ve buzullar tarafından oyulmuş uzunlamasına çukur.

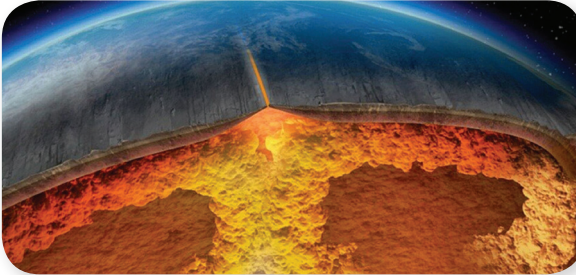
1. Yer kabuğunu oluşturan sial tabakası en üstte yer alan katmandır. Bu tabakanın kalınlığı okyanus ve deniz tabanlarında az iken karalarda fazladır.

Buna göre haritada numaralanmış alanlardaki sial tabakasının kalınlık incelik durumu aşağıdakilerden hangisidir?

	En kalın	En ince
A)	4	1
B)	3	2
C)	1	3
D)	2	4
E)	3	1

2.

Derste sunum yapan Büşra yukarıdaki resmi tahtaya yansıtmiş "Yerin merkezine gittikçe sıcaklık artar. Çünkü dünya henüz iç ısını kaybetmemiştir." bilgisini vermiştir.

Buna göre Büşra bu bilgisini doğrulamak için aşağıdakilerden hangisini delil olarak gösteremez?

- A) Volkanlardan çıkan lavları
B) Gayzerleri
C) Kaplıcaları
D) Deprem dalgalarını
E) Vadi kaynaklarını

3. Yerküre; yeryüzünden yerin merkezine doğru yer kabuğu, manto ve çekirdek denilen üç katmandan oluşur. Bunların fiziksel ve kimyasal özellikleri birbirinden farklıdır.

Aşağıdakilerden hangisi yer kabuğuna ait bir özellik değildir?

- A) Dünya'nın toplam hacminin yaklaşık % 84'lük kısmını oluşturur.
B) Yerkürenin en üst katıdır.
C) Kalınlığı, okyanus tabanlarında 4 ile 10 km iken dağların bulunduğu yerlerde 70 km'ye ulaşır.
D) Yerkürenin en ince ve yoğunluğu en az olan tabakasıdır.
E) Sıcaklığı mantoya doğru inildikçe her 33 metrede 1 °C azalır.

4. Yerin iç yapısıyla ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yer kabuğu, yer kürenin en ince ve yoğunluğu en az olan tabakasıdır.
B) Sial tabakası okyanus tabanlarında ince, karalarda ise kalındır.
C) Yer kabuğunun altında bulunan kızgın, hamurumsu yapıya sahip akışkan lavlardan oluşan tabakaya "sima" denir.
D) Çekirdek yoğunluğu, kalınlığı ve sıcaklığı en fazla olan katmandır.
E) Manto, yer kabuğunda meydana gelen tektonik kökenli olayların kaynağıdır.

5. I. Sismik dalgaların incelenmesi
II. Sondaj kuyularının açılması
III. Volkanlardan çıkan lavların incelenmesi
IV. Mağaralardaki kayaçların incelenmesi

Yerin iç yapısı ve magma ile ilgili bilgileri öğrenmek için yukarıdaki etkinliklerin hangilerinden yararlanılamaz?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

YAYIN DENİZİ

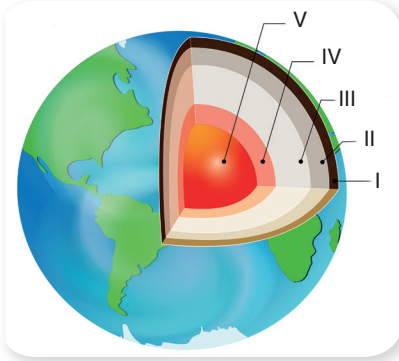
Dünya'nın İç Yapısı

6. Suyla dolu bir tencere ısıtıldığında ısınan su yukarı, üstte soğuyan su ise aşağıya doğru hareket eder. Burada olduğu gibi çekirdeğin sıcaklığından dolayı magmada da benzer bir hareket başlar. Bu harekete konveksiyonel akımlar denir. Levhalar bu akımların etkisiyle hareket eder.

Bu parçada hakkında bilgiler verilen konveksiyonel akımlarının meydana geldiği katman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Manto B) Sial C) Sima
D) İç çekirdek E) Dış çekirdek

7. Aşağıda yer kürenin katmanları numaralarla gösterilmiştir.

Bu katmanların isimleri aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?

- A) I – Yer kabuğu B) II – Sima
C) III – Alt manto D) IV – Dış çekirdek
E) V – İç çekirdek

8. Yer kabuğu levha adı verilen parçalardan oluşmuştur. Levhalar ortalama olarak yılda birkaç santimetre ölçüğünde hareket ederler. Levhaların uzaklaşma, yaklaşma ve yanal değiştirme şeklinde hareketleri vardır.

Levhaların bu şekilde hareket etmelerini sağlayan temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

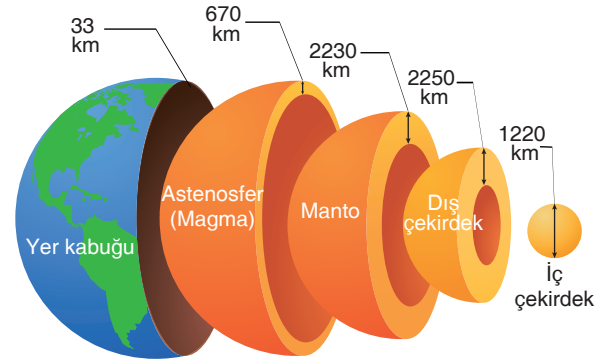
- A) Depremler
B) Magmadaki konveksiyonel akımlar
C) Volkanizma
D) İzostatik dengenin bozulması
E) Yeni dağ oluşumu

9. I. Yerkürenin en dış kısmını oluşturur. Karalarda daha kalın deniz ve okyanus tabanlarında ise daha incidir.
II. Yerkürenin toplam hacminin % 80 den fazlasını meydana getirir ve iç kuvvetlerin kaynağını teşkil eder.
III. Yoğunluk, basınç ve sıcaklığın en fazla olduğu katmandır.

Numaralanmış cümlelerde özellikleri verilen yer kürenin katmanları aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III
A)	Yer kabuğu	Manto	Çekirdek
B)	Çekirdek	Yer kabuğu	Manto
C)	Yer kabuğu	Çekirdek	Manto
D)	Çekirdek	Manto	Yer kabuğu
E)	Manto	Yer kabuğu	Çekirdek

10. Aşağıdaki şekilde yer kürenin katmanları gösterilmiştir.

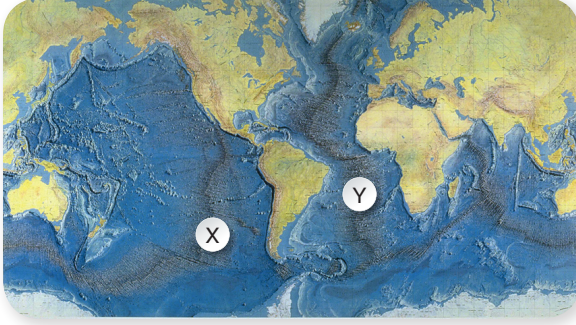

Bu katmanlarla ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Mantonun üst kısmında yer alan astenosfer (magma) deprem ve volkanizma gibi olayların oluşumuna neden olur.
B) Yer kabuğundan çekirdeğe gidildikçe sıcaklık, basınç ve yoğunluk artar.
C) Mantonun sıcaklığı iç çekirdeğin sıcaklığından daha fazladır.
D) Yer kabuğu daha yoğun ve kalın olan manto üzerinde yer alır.
E) En yoğun ve en ağır olan iç çekirdeğin kalınlığı 1220 km'dir.

1. Levhaların birbirine yaklaşmaları, uzaklaşmaları ve yanal yer değiştirmeleri sonucunda çeşitli şekiller oluşur. Aşağıdaki haritada iki okyanusal levhanın birbirinden uzaklaşması sonucunda oluşan X ve Y şekilleri gösterilmiştir.

Bu şekillere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

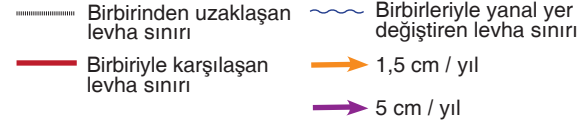
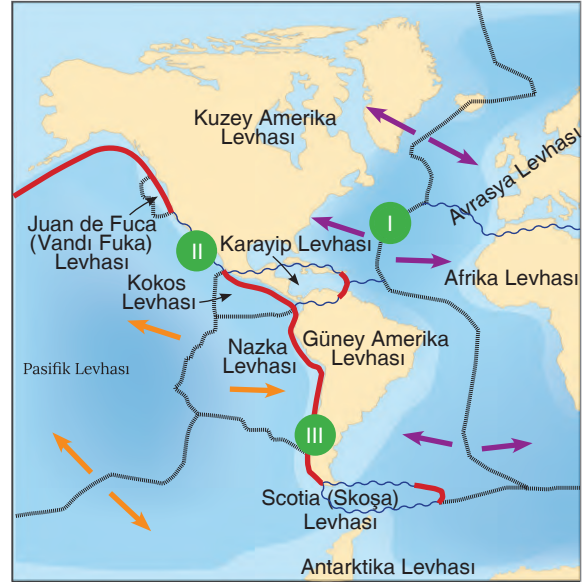
- A) Okyanus çukuru B) Okyanus ortası sırtı
C) Volkanik ada yayı D) Horst
E) Antiklinal

2. Alfred Wegener'in ortaya attığı teoriye göre kıtalar, başlangıçta Pangea adı verilen tek kara parçasından oluşmuştur. Pangea daha sonra konveksiyonel hareketlerle ayrılmış ve zaman içerisinde kıtalar oluşarak günümüzdeki görünümünü almıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dünyanın tek kıta olduğunu ve sonradan kıtalara ayrıldığını kanıtlayan delillerden biri değildir?

- A) Kuzey Amerika ve Avrupa'daki kömür yataklarında benzer bitki fosillerinin bulunması
B) Kıtalar yan yana getirildiğinde dağ sıralarının tümüyle aynı yaş ve deformasyon tarzında kesintisiz tek bir dağ sırası oluşturması
C) Afrika'nın güneyi ile Avustralya'nın güneyinde Akdeniz ikliminin yaşanması
D) Aynı bitki ve hayvan fosillerine farklı kıtalarda rastlanması
E) Afrika ile Güney Amerika kıyılarının bir yapbozun parçaları gibi birbirine uyması

3. Aşağıdaki haritada yer kabuğunu oluşturan levhalar, levhaların hareket yönleri ve bu levhaların bazı hareket yönlerinin olduğu yerler numaralarla gösterilmiştir.

Bu yerlerdeki levha hareketleri ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

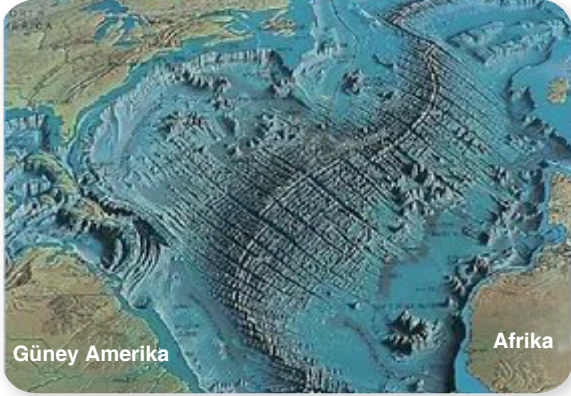
- A) I'de iki okyanusal levha birbirinden uzaklaşmıştır.
B) II'de bir okyanusal levha ile bir karasal levha yanal yer değiştirmiştir.
C) III'te bir okyanusal levha ile bir karasal levha birbirine yaklaşmıştır.
D) I'de okyanusal levhaların ayrılmasıyla Mariana Çukuru oluşmuştur.
E) III'te Nazka Levhası ile Güney Amerika Levhası'nın çarpışmasıyla And Dağları oluşmuştur.

4. Aktif levha sınırlarının bulunduğu yerlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Volkanik faaliyetler yaygın olarak görülür.
B) Deprem riski yüksektir.
C) Peneplen hâline gelmiş araziler yaygındır.
D) Sıcak su kaynakları yaygındır.
E) Jeotermal enerji potansiyeli yüksektir.

YAYIN DENİZİ

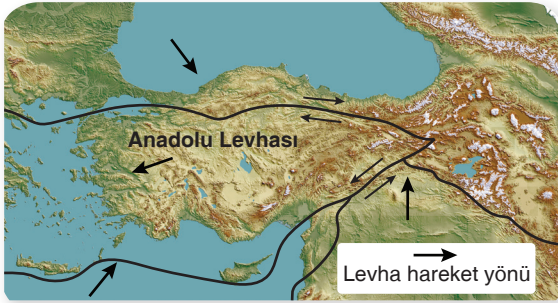
5. Aşağıdaki görselde iki okyanusal levhanın birbirinden uzaklaştığı Atlas Okyanusu ortası gösterilmiştir.

Bu alanda levhaların uzaklaşmasıyla meydana gelen olaylarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İzlanda bu alanda oluşmuş volkanik adadır.
B) Atlas Okyanusu altında sıradağ oluşmuştur.
C) Atlas Okyanusu ortası sırtı oluşmuştur.
D) Okyanus tabanı her geçen gün daralmaktadır.
E) Levha sınırında magma bir hat boyunca yüzeye çıkmaktadır.

6. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin çevresinde yer alan levhalar ve bu levhalara ait hareket yönleri gösterilmiştir.

Bu levha hareketleri ile ilgili,

- I. Anadolu'nun bulunduğu kara parçası su yüzeyine çıkmıştır.
II. Anadolu toptan yükselmiştir.
III. Yüksek platolarda buzullar oluşmuştur.

bilgilerinden hangilerine ulaşamaz?

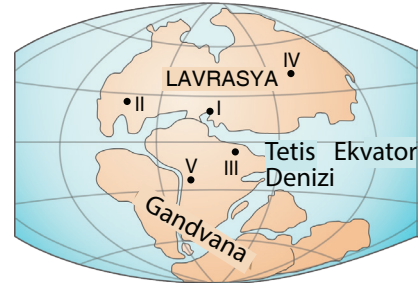
- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

7. Volkanların çoğu, tektonik levha sınırlarındaki jeolojik aktivite tarafından oluşturulurken ---- sıcak noktası ise levha sınırlarından uzakta bulunur.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmez?

- A) Etna (İtalya)
B) Krakota (Endonezya)
C) Mauna Loa (Hawaii)
D) Fujiyama (Japonya)
E) Licancabur (Şili)

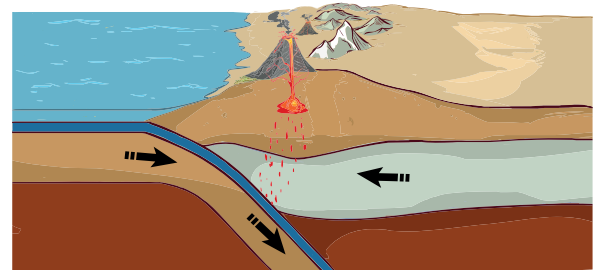
8. Aşağıdaki harita günümüzden yaklaşık 130 milyon yıl öncesine ait dünyanın durumunu göstermektedir.

Türkiye'nin bulunduğu alanın haritada numaralanmış yerlerin hangisinde olduğu söylenebilir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

9. Aşağıda bir okyanusal levha ile bir kıtasal levhanın yaklaşması gösterilmiştir.

Bu yaklaşma hareketi ve sonuçları ile ilgili,

- I. Volkanik faaliyetler olmuştur.
II. Kıvrımlı dağlar oluşmuştur.
III. Alp Dağları ve Himalaya Dağları bu kıvrımlı dağlara örnektir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

1. Dünya, ilk oluşumundan günümüze kadar birçok evreden geçmiştir. Bu evrelerde iklim koşulları değişmiş dolayısıyla bazı canlı türleri yok olurken yeni canlı türleri ortaya çıkmıştır. Bu canlı türlerinin fosilleri, bize o günkü koşullarla ilgili bilgiler vermektedir.

Buna göre fosillerin dışında;

- I. kayaçların özelliği,
- II. tabakaların yapısı,
- III. tabakaların uzanış şekilleri

faktörlerinden hangilerinin dünyanın geçmişi hakkında bilgi verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Yanlardan sıkışan tortul tabakalar esnek bir yapıda ise kıvrılma gerçekleşir. Bu olay sonucunda kıvrım dağları oluşur. Kıvrılan tabakaların yükselen kısımlarına antiklinal, çanaklaşan kısımlarına senklinal denir. Geçmişten günümüze üç farklı kıvrım sistemi oluşmuştur. Bunlar Huron (Prekambriyen), Hersinyen ve Kaledoniyen (Paleozoik) ile Alp-Himalaya (Senozoik) kıvrımlarıdır.

Buna göre aşağıdaki kıvrım dağlarından hangisi daha eski jeolojik zamanda oluşmuştur?

- A) Toros Dağları B) Kayalık Dağları
C) Ural Dağları D) Himalaya Dağları
E) Alp Dağları

3. Aşağıdaki olaylardan hangisi diğerlerinden farklı bir jeolojik zamanda oluşmuştur?

- A) Bu zaman başlarında sıcak ve yağışlı devreler ile soğuk ve kurak devreler birbirini izlemiştir.
- B) Hayvanlar evcilleştirilmiş, kültür bitkileri yetiştirilmeye başlanmıştır.
- C) İstanbul ve Çanakkale Boğazları oluşmuştur.
- D) Egeid karasının çökmesiyle Ege Denizi meydana gelmiştir.
- E) Toros Dağları oluşmuştur.

4. Aşağıdaki haritada bazı dağlar gösterilmiştir.

Bu dağların oluştuğu jeolojik zamanlar dikkate alındığında hangisinin diğerlerinden farklı bir zamanda oluştuğu söylenebilir?

- A) Apalaş Dağları B) Krakatao Yanardağı
C) Alp Dağları D) Himalaya Dağları
E) And Dağları

5. • Kayalık dağları
• Avrupa'da Alpler
• Türkiye'de Toroslar
• İran'da Elbruz dağları

Bu dağların ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) III. zamanda Alp orojenezi ile oluşmaları
- B) İki karasal levhanın birbirinden uzaklaştığı yerlerde oluşmaları
- C) Volkanik kökenli dağlar olmaları
- D) Bir okyanusal levha ile bir karasal levhanın karşılaşma alanlarında oluşmaları
- E) Aynı kıtada yer almaları

6. Aşağıdakilerden hangisi Senozoikin Tersiyer Dönemi'nde oluşan olaylardan biri değildir?

- A) Linyit, petrol, tuz ve boraksit yataklarının oluşumu
- B) Alp kıvrımlarının oluşması ve eski kıta kütlelerine eklenmesi
- C) İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının meydana gelmesi
- D) Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağlarının oluşması
- E) Şiddetli volkanik olayların ve depremlerin görülmesi

7. Aşağıdaki haritada bazı dağlar gösterilmiştir.

Bu dağların oluşum zamanları dikkate alındığında hangisinin Tersiyer Dönemi'nde oluştuğu söylemez?

- A) Kayalık Dağları B) Atlas Dağları
C) Zağros Dağları D) İskandinav Dağları
E) Alp Dağları

8. Aşağıdaki tabloda bazı olaylar ve bu olayların meydana geldiği jeolojik zaman eşleştirilmiştir.

	Meydana gelen olay	Jeolojik Zaman				
		İlkel	1	2	Ters.	Kuv.
I.	Linyit, tuz madenlerinin oluşumu				+	
II.	Kıta kalkanlarının oluşumu	+				
III.	İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının oluşumu					+
IV.	Tethis Denizi ve dinazorların ortaya çıkışı			+		
V.	Alp orojeneziiyle Himayala Dağlarının oluşması		+			

Bu eşleştirmelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Türkiye'deki arazilerin büyük bir kısmı Tersiyer ve Kuvaterner'de oluştuğu için genç bir jeolojik yapıya sahiptir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeolojik anlamda genç olduğunun kanıtları arasında yer almaz?

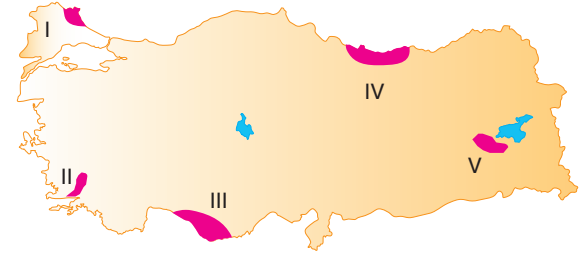
- A) Ortalama yükseltisinin fazla olması
B) Akarsuların denge profiline ulaşmaması
C) Volkanik arazilerin yaygın olması
D) Sıcak su kaynaklarının yaygın olması
E) Zonguldak'ta taş kömürü yataklarının bulunması

10. • Egeit karasının çökmesiyle Ege'deki horst-graben hattı oluşmuştur.
• Ege Denizi ve boğazlar oluşmuş, Karadeniz deniz özelliği kazanmıştır.
• Epirojenezle bağlı olarak Anadolu toptan yükselmiştir.
• Kıbrıs adasının Anadolu'dan kopmasıyla İskenderun Körfezi oluşmuştur.

Bu olayların meydana geldiği jeolojik zaman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prekamriyen B) Paleozoik
C) Mesozoik D) Tersiyer
E) Kuvaterner

11. Türkiye'de Paleozoyik Dönem'e ait alanlar çok yaygın değildir. Bu dönemde Türkiye'nin farklı bölgelerinde tortul ve metamorfik araziler oluşmuştur.

Buna göre haritada numaralanmış bölgelerin hangisinde söz konusu arazilerden birine rastlanmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Fay hatları yer kabuğunun yakın jeolojik zamanda oluşmuş zayıf kırık alanlarıdır. Bu alanlar aynı zamanda farklı olayların meydana geldiği yerlerdir.

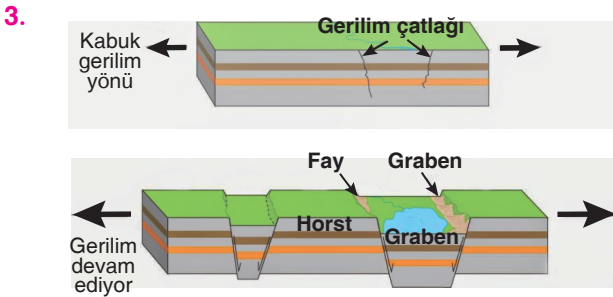
Buna göre aşağıdakilerden hangisinin dağılışı fay hatlarıyla paralellik göstermez?

- A) Masif araziler B) Sıcak su kaynakları
C) Deprem alanları D) Volkanik dağlar
E) Horst-grabenler

2. Aynı büyüklükteki depremler farklı şiddetlerdeki hasarlara neden olabilir mi? Olabilir. Çünkü depremin şiddeti sadece büyüklüğe bağlı değildir. Depremin büyüklüğünün yanında başka etkenlerde depremin şiddetini etkiler. Depremin şiddeti arttıkça yıkıcı etkisi artar.

Aşağıdakilerden hangisi depremin yıkıcı etkisini etkileyen faktörlerden biri değildir?

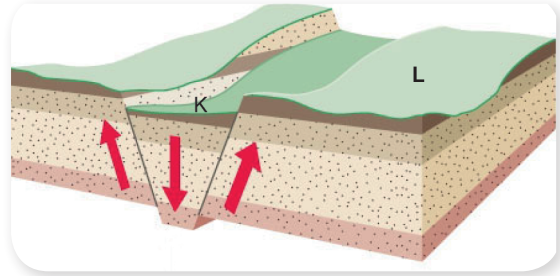
- A) Depremin büyüklüğü (magnitüdü)
B) Bulunduğu yerin rakımı (yükseltisi)
C) Deprem merkezine uzaklık durumu
D) Yapıların depreme karşı dayanıklılık durumu
E) Arazinin zemin yapısı (alüvyal veya granit olması)

Bu şekilde oluşum aşamaları gösterilen horst ve grabenlerin dünyada en fazla görüldüğü yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İskandinav Yarımadası B) Musonlar Asyası
C) Himalaya Dağları D) Doğu Afrika
E) Doğu Kanada

4.

Görselde verilen yer şekli ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Orojenez sonucu kırılma ile oluşmuştur.
B) Faylanma meydana gelmiştir.
C) K'nin bulunduğu alanda graben oluşmuştur.
D) L'nin bulunduğu alanda antikalinal oluşmuştur.
E) Türkiye'de en çok Ege Bölgesi'nde yaygındır.

5.

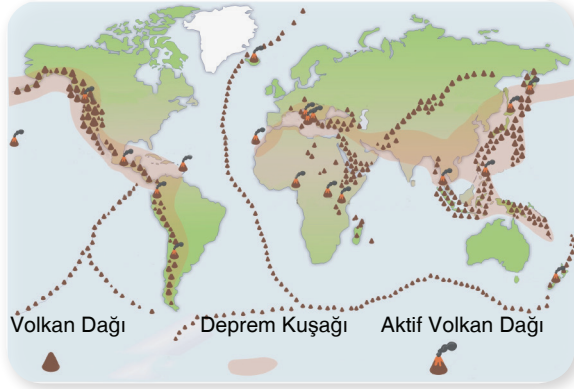
Kaynağını magmadan alan orojenez, epirojenez, volkanizma ve deprem gibi kuvvetlere iç kuvvetler denir. İç kuvvetler çeşitli yer şekillerinin oluşumuna katkıda bulunurlar.

Buna göre aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşumunda iç kuvvetlerin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Çentik vadi
B) Kanyon vadi
C) Mantar kaya
D) Falez
E) Krater

YAYIN DENİZİ

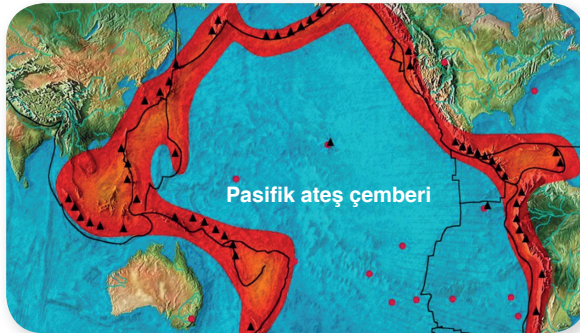
6. Aşağıdaki haritada volkanik alanlar, deprem alanları ve aktif volkanların dağılışı gösterilmiştir.

Bu haritaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Amerika Kıtası'nın batısı deprem ve volkanlar açısından hareketlidir.
 B) Avustralya'da deprem ve volkanizma faaliyetleri görülmez.
 C) Aktif volkanlar en fazla Atlas Okyanus'u çevresinde bulunur.
 D) Afrika'da ve Avrupa'da aktif volkanik dağlar bulunmaktadır.
 E) Volkan kuşağı ile deprem kuşağı paralellik gösterir.

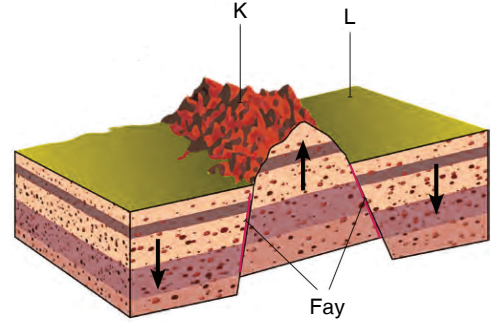
7. Aşağıdaki haritada dünyanın en aktif volkanlarının büyük bir kısmının yer aldığı "Pasifik Ateş Çemberi" gösterilmiştir.

Bu ateş çemberi içerisinde aşağıdaki ülkelerden hangisi yer almaz?

- A) Japonya B) Şili C) Hindistan
 D) Filipinler E) Endonezya

8. Esnekliğini yitirmiş sert yapıdaki tortul tabakalar yan basınçlara uğradıklarında kırılmaya uğrar ve kırık dağları oluşur. Kırılma sonucu tabakalar dikey yönde yer değiştirir. Bu yer değiştirmeye bazı yer şekilleri oluşur. Aşağıda bu şekillerden ikisi gösterilmiştir.

Buna göre görselde K ve L harfleriyle gösterilen bu yer şekillerinin isimleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	K	L
A)	Antiklinal	Senklinal
B)	Senklinal	Antiklinal
C)	Senklinal	Horst
D)	Horst	Graben
E)	Graben	Antiklinal

9. Aşağıdakilerden hangisi volkanlardan yeryüzüne çıkan materyallerden biri değildir?

- A) Kil B) Volkan bombası
 C) Volkan Külü D) Lav
 E) Su buharı

10. Aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda epirojenezin etkili olduğu söylenemez?

- A) Erciyes Dağı'nın oluşması
 B) Transgresyon (deniz ilerlemesi) olayının gerçekleşmesi
 C) Ergene ovasının çökmesi
 D) Grönland ve Kanada'nın yükselmesi
 E) Kıyı taraçalarının oluşması